

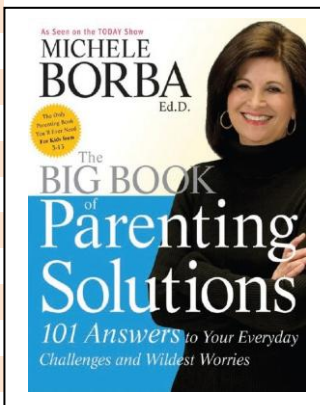

TANTRUM - 1

Izljevi bijesa, bacanje igračaka i predmeta po kući, bacanje na pod, vrištanje, lupanje nogama, plakanje, psovanje, udaranje svega i svačega, rječju „emocionalna eksplozija“ – česte su pojave s kojima se suočavaju roditelji, odgojitelji i drugi odrasli koji skrbe o djetetu. Ova pojavnost, dakle, nije rijetka, a posebno ne kod djece mlađeg predškolskog uzrasta. Potegal i Davidson (2003.) nalaze da se kod djece starosti do 2 godine javlja u 87% slučajeva, do 3 godine u 91%, a kod djece do 4 godine u 59% slučajeva. Isti autori kažu da tantrum kod jednogodišnjaka traje najčešće 2 minuta, za trogodišnjake je prosjek trajanja 4 minute, a kod četverogodišnjaka prosjek je oko 5 minuta.

- *Kolika je čestina tjednog pojavljivanja izljeva bijesa?*

Djeca od jedne godine to rade 8 puta tjedno, dvogodišnja djeca devet puta, a tro- i četverogodišnjaci to rade pet do šest puta tjedno.

Kada je vrijeme za zabrinutost?

Američke udruženje pedijatar smatra da je to onda kada se bješnjenje javlja nekoliko puta dnevno, gotovo uvijek kad je dijete nezadovoljno ili ljutito, ako je jakog intenziteta i duga trajanja, te ako dijete pritom pozljeđuje sebe ili druge i uništava imovinu. Dakako, u tom slučaju svakako treba isključiti bolest kao uzrok za djetetovu frustraciju.

Isto tako dodaje se da je razlog za posjet stručnjaku i onda kada tantrumi grubo ruše emocionalni odnos djeteta i roditelja.

U svakodnevnim „običnim“ tantrumima najčešće je dovoljno da roditelji zadrže prisebnost i ostanu smireni. Poklanjanje pozornosti može razbuknati djetetovo bješnjenje.

Michele Borba kaže:

„Ignorirajte, ignorirajte. Ako ste dosljedni u tome vidjet ćete opadanje ovog djetetovog ponašanja.“

Isto tako i T. Berry Brazelton dijeli svoje osnovno načelo: „Što ste više uključeni u pokušaju da umanjite bješnjenje to će bješnjenje dulje trajati. Zato ne usmjeravajte pozornost kukanju vašeg djeteta i nikad ne popuštajte ispadu.“

No, zašto se ovakva djetetova ponašanja uopće javljaju?

Dijete ima frustraciju jer ne dobiva nešto što želi i što mu je važno. Prepreke mogu biti različite, a preprekom se doživljava i roditelj koji djetetovu frustraciju ne uočava i ne pridaje joj važnost.

-Frustracija koja traje pretvara se u ljutnju (emocionalnu „reakciju“).

-Ljutnja koja se ne umanjuje, već raste – pretvara se u ponašanje: žestoko vikanje, vrištanje, psovanje, bacanje, razbijanje, agresivni napadi na subjekte u okruženju...

-Ako dijete navedenim ponašanjem uspije ostvariti ono što želi, onda ono to ponašanje „upisuje“ u svoju memoriju kao djelotvorno, kao dobar način kojim će i ubuduće moći dobiti to što želi.

-Frustracija je umanjena ili razriješana. Dijete ju je razriješilo svojim pristupom i sebe procjenjuje uspješnim.

Način koji dijete dovodi do očekivanog cilja ono ne mijenja lako. Nema nikakvog bitnog razloga da mijenja nešto što mu donosi rezultat.

Koja je onda osnovna zadaća roditelja?

Pratiti djetetova ponašanja i opažati rane znakove djetetove frustracije i ljutnje. Pronalaziti moguće razloge za takvo djetetovo ponašanje. Poznavati djetetov temperament i iskustvo i procjenjivati kvalitetu odnosa djetete-ja. Upoznavati načine kako se ponašati prije, za vrijeme i nakon tantruma.